

ВІДГУК

**офіційного опонента д.мед.н., професора А.Г. Корнацької
на дисертаційну роботу Писаревої Ольги Леонідівни
«Відновлення репродуктивної функції у жінок з субмукозною міомою матки»,
представлену до спеціалізованої Вченої Ради Д. 26.553.01 при ДУ «Інститут
педіатрії, акушерства і гінекології НАМН України» на здобуття наукового
ступеня кандидата медичних наук
за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія**

Актуальність теми

Тема дисертації присвячена актуальній проблемі сучасної гінекології міоми матки у пацієнток репродуктивного віку. Останім часом ця хвороба зустрічається саме у молодих жінок, середній вік пацієнток з міомою складає 33 роки. Для вибору оптимального об'єму хірургічного втручання, подальших методів реабілітації та прегравідарної підготовки жінок репродуктивного віку з міомою матки важливе значення має доопераційна комплексна діагностика стану міоматозного вузла, у тому числі оцінка його розташування та кровопостачання. Дані, визначені за допомогою УЗД з доплерометрією, МРТ, гістероскопії можуть бути предикторами відповіді вузла на медикаментозне лікування. Незважаючи на значну кількість робіт щодо ролі УЗД та МРТ у діагностиці міоми, недостатньо вивченими залишаються питання особливостей кровопостачання саме субмукозних вузлів різних типів, рецептивної активності фенотипово зміненого міометрія, а також роль УЗД та МРТ у виборі тактики медикаментозного лікування та прогнозуванні ефективності гістерорезектоскопії.

Тому дисертаційна робота, присвячена підвищенню ефективності відновлення фертильності у жінок із субмукозною міомою матки є актуальною.

Зв'язок роботи з науковими програмами, планами, темами

Виконана науково-дослідна робота є фрагментом науково-дослідних робіт кафедри акушерства, гінекології та перинатології ННПО Донецького національного медичного університету ім. М. Горького та є фрагментом теми «Вивчити вплив генетичних, екологічних, інфекційних факторів, нейроімуноендокринного та метаболічного дисбалансу щодо порушень репродуктивного здоров'я, розвитку плода та формування захворювань у дітей різного віку та розробити сучасні підходи щодо їх профілактики та лікування» № д/р 0110U007773 МК 11.06.02. Дисертантка була співвиконавцем означеної теми.

Ступінь обґрунтованості наукових положень, висновків і рекомендацій, сформульованих у дисертації, їх достовірність і новизна

Наукові положення та висновки, представлені в роботі є цілком обґрунтованими та базуються на достатній кількості спостережень.

Новизна наукових розробок полягає в тому, що на основі проведених досліджень виявлені нові особливості характеру васкуляризації субмукозної

міоми матк I та II типу за допомогою тривимірної енергетичної доплерометрії, яка дозволяє опосередковано судити про співвідношення прогестеронових та естрогенових рецепторів в тканині пухлини. Це підтверджує високу діагностичну та прогностичну цінність тривимірної енергетичної доплерографії у жінок з даною патологією.

При порівнянні результатів обстеження жінок з підслизовим вузлом I та II типу за допомогою УЗД та МРТ доведено наявність позитивної вираженої кореляції між даними обох видів дослідження.

Доповнені дані про стан рецепторного апарату тканин субмукозного міоматозного вузла у жінок репродуктивного віку.

Визначені дані щодо гормонального гомеостазу і морфологічної будови вузла у пацієток репродуктивного віку із I та II типом підслизової міоми матки.

Вперше встановлено, що у пацієток із субмукозною міомою та безпліддям знижується якість життя, за рахунок його психологічного компоненту та наявності больового синдрому.

Виявлено кореляційний зв'язок між параметрами внутрішньо-пухлинного кровотоку та гістологічним типом субмукозної міоми матки.

Встановлено, що у жінок із II типом субмукозної міоми матки лікування методом гістерорезектоскопії призводить до нерадикального видалення вузла у 19% випадків і зниженню ефективності відновлення фертильності в середньому на 30%.

Вперше розроблено комплексний диференційований підхід до лікування підслизової міоми матки I та II типу до 6 см у діаметрі шляхом використання двоетапної оперативної техніки за методом S.Betocci (2009) із застосуванням медикаментозної терапії аГнРГ або блокаторами прогестеронових рецепторів між першим та другим етапом операції.

Дисертантом доведено, що розроблений підхід до лікування дає можливість на 22,9% при використанні аГнРГ та на 30,14% при використанні антипрогестагенів підвищити ефективність лікування безпліддя при субмукозній міомі матки I та II типу до 6 см у діаметрі.

Теоретичне значення роботи

Виявлені особливості рецепторного апарату субмукозної міоми матки у жінок репродуктивного віку свідчать, що співвідношення рецепторів естрогенів до прогестерону у підслизових вузлах складає 1,25: 1.

Вперше встановлено кореляційний взаємозв'язок між експресією рецепторів прогестерону та естрагену із ультразвуковими маркерами кровотоку у підслизовому вузлі.

Встановлено, що у жінок з дифузним кровообігом у вузлі кількість рецепторів до естрогенів та прогестерону більше (в 1,8 рази та у 3,7 рази відповідно, $p < 0,05$), ніж у пацієток з периферичним типом внутрішньопухлинного кровотоку.

Практичне значення отриманих результатів

Розроблений й впроваджений у практику науково-обґрунтований підхід до лікування жінок із субмукозною міомою матки I та II типу до 6 см у діаметрі і порушенням фертильності дозволяє покращити результати оперативного лікування, тим самим попередити таке ускладнення, як неповне видалення вузла та підвищити ефективність відновлення репродуктивної функції протягом першого року після оперативного втручання.

Структура дисертації

Дисертація написана державною мовою. Докладний аналіз по даній роботі дозволяє говорити про класичний варіант її побудови: вона складається зі вступу; огляду літератури; ретроспективного аналізу; матеріалів і методів дослідження; двох розділів власних досліджень та розділу їх аналізу та узагальнення; висновків; практичних рекомендацій; списку використаних джерел.

У вступі обґрунтована актуальність обраної теми, мета та задачі дослідження і логічно представлений зміст поставлених завдань. Коректно обраний об'єкт та предмет дослідження, методи дослідження. Стисло викладена наукова та практична значущість отриманих результатів, особистий внесок здобувача. Представлена апробація отриманих результатів дослідження і відображення їх в друкованих працях.

У огляді літератури подано останні дані вітчизняної і зарубіжної літератури з досліджуваної проблеми. Проведений огляд засвідчує ґрунтовне ознайомлення дисертантки зі спеціальною літературою, її вміння систематизувати джерела, критично їх розглядати, виділяти суттєве, оцінювати зроблене раніше іншими дослідниками, визначати головне у сучасному стані дослідженої теми.

У другому розділі наведені дані ретроспективного аналізу медичної документації пацієнток, з єдиним субмукозним міоматозним вузлом та безпліддям, що проходили оперативне лікування методом гістерорезектоскопії, які довели необхідність перегляду оперативної техніки лікування при підслизових вузлах II типу, задля підвищення її ефективності. Висвітлена кількість випадків таких оперативних ускладнень, як не радикальне видалення підслизової міоми II типу. На підставі отриманих даних дослідження автор робить висновок, що високий відсоток негативних спостережень (19%) оперативного лікування субмукозної міоми матки II типу за допомогою гістероскопії вимагає модифікації ендоскопічної техніки міомектомії.

У третьому розділі автор приводить бази виконання проведених досліджень, описує поетапну методологію проведення дослідження, використаний матеріал і методи дослідження.

У четвертому розділі проведений ретельний аналіз результатів обстеження пацієнток, які приймали участь у дослідженні. Визначений гормональний статус жінок із субмукозною міомою I, II типу; доплерометричні характеристики,

морфологічна структура, особливості рецепторного апарату тканини підслизового вузла та кореляційні зв'язки між цими показниками до початку лікування.

У п'ятому розділі наведені дані досліджуваних показників в динаміці лікування та загальні результати відновлення репродуктивної функції у жінок із I, II типом субмукозної міоми матки до 6 см у діаметрі. Доведена ефективність розробленого алгоритму лікування даної категорії пацієнток.

У шостому розділі автор провела вичерпний аналіз і повний виклад узагальнення результатів проведеного дослідження з висвітленням усього нового, що вона внесла в розробку вирішення досліджуваної проблеми. Висококваліфіковано проведена оцінка вірогідності отриманих результатів, співставлення їх з результатами вітчизняних та зарубіжних праць.

Висновки та практичні рекомендації повністю відповідають поставленим задачам, логічно і послідовно відбивають найважливіші наукові та практичні результати, отримані автором в дисертації, з формулюванням розв'язаної наукової проблеми.

Список використаних джерел приведено відповідно існуючим вимогам.

Повнота викладення дисертації в опублікованих працях та авторефераті

Результати дисертаційної роботи знайшли відображення у 8 друкованих роботах, з яких: 5 статей у наукових фахових виданнях, затверджених ДАК України, 3 - у збірниках тез доповідей.

В авторефераті стисло, але досить ґрунтовно розкрито основний зміст дисертації.

Недоліки дисертації та автореферату щодо їх змісту та оформлення

Зауважень принципового характеру немає. Серед основних недоліків та побажань можна вказати на такі:

- в роботі є деякі друкарські й стилістичні помилки;
- бажано було б представити матеріали поданої дисертації у вигляді методичних рекомендацій.

У порядку дискусії вважаю за необхідне поставити декілька питань:

1. Назвіть ультразвукові параметри периферичного і дифузного кровотоку у міоматозному вузлі.
2. На Ваш погляд, чи можливо виконання оперативного лікування субмукозної міоми матки з великим інтрамуральним компонентом у кожному лікувальному закладі, де є ендоскопічне обладнання?

ВИСНОВОК

Дисертація Писаревої Ольги Леонідівни «Відновлення репродуктивної функції у жінок з субмукозною міомою матки» є закінченою висококваліфікованою науково-дослідною роботою, яка містить нове розв'язання важливої наукової задачі сучасного акушерства та гінекології – підвищення

ефективності відновлення репродуктивної функції у жінок із субмукозною міомою матки I, II типу.

Робота має важливе науково-практичне та теоретичне значення, відповідає вимогам щодо кандидатських дисертацій, а її автор Ольга Леонідівна Писарева заслуговує присудження наукового ступеня кандидата медичних наук за спеціальністю 14.01.01 – акушерство та гінекологія.

Офіційний опонент
завідувач відділення реабілітації
репродуктивної функції жінок
ДУ «Інститут педіатрії, акушерства і
гінекології НАМН України»
д.мед.н., професор

ОСОБИСТИЙ ПІДПИС ЗАСВІДЧУЮ:
А.Г. Корнацька
НАЧАЛЬНИК ВІДДІЛУ КАДРІВ

Л.Т. Саюн